

ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΞΕΝΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

— ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ —

Τα παιδιά της ελευθερίας

ΠΩΛΛΙΝΑ ΣΙΜΟΝΣ

Τα παιδιά
της ελευθερίας

Μετάφραση
ΕΦΗ ΚΑΛΛΙΦΑΤΙΔΗ

ΩΚΕΑΝΙΔΑ

Στον καλό μου φίλο Νικ, χωρίς τον οποίο
αυτό το βιβλίο και πολλά ακόμα πράγματα
ίσως δεν υπήρχαν...

Τίτλος πρωτοτύπου:
Paullina Simons, *Children of Liberty*

1η έκδοση: Ιούνιος 2013

Μετάφραση: Έφη Καλλιφατίδη
Τυπογραφική διόρθωση: Γιώργος Γιαννούσης

© 2012, Paullina Simons
© 2013, για την ελληνική γλώσσα
Εκδόσεις Ωκεανίδα ΑΕ
Δερβενίων 38, 106 81 Αθήνα, τηλ. 210.38.06.137
e-mail: info@oceanida.gr
www.oceanida.gr

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία-Σελιδοποίηση: Εκδόσεις «Ωκεανίδα»
Εκτύπωση: Μ. Σπύρου & Σία ΑΕ

ISBN 978-960-410-684-4

Ο κόσμος όλος ήταν μπροστά τους
για να διαλέξουν πού θ' αναπαυτούν.

Τζον Μίλτον

Καθένας μας είναι Αναπόφευκτος.
Καθένας μας είναι Απεριόριστος...

Ουόλτ Ουίτμαν

Μέρος Πρώτο

Η κόρη του μπαρμπέρη

Έρωτας – τι είν' ο έρωτας; Μια καρ-
διά μεγάλη που πονάει,
χέρια που σφίγγονται και σιωπή· κι
ατέλειωτη απόγνωση.

Ρόμπερτ Λούις Στίβενσον

Κεφάλαιο Πρώτο

Η κόρη της Επανάστασης

Η Τζίνα έφτασε στην Αμερική με τη μητέρα και τον αδελφό της το 1899, αλλά ένα χρόνο νωρίτερα είχε ξεσπάσει μια πυρκαγιά στο νησί Έλις κι έτσι, αντί να μπουκ στο λιμάνι της Νέας Υόρκης, κατευθύνθηκαν προς τη Βοστώνη.

Ο Σάλβο ήταν κακόκεφος από τη μέρα που έφυγαν από τη Νάπολη. Είχε αφήσει πίσω την αγαπημένη του –το κορίτσι δεν ήθελε να αποχωριστεί την οικογένειά του– και αυτό, μεταξύ άλλων, τον έκανε δύσθυμο και πολλές φορές πικρόχολο με τη δική του οικογένεια. Είχε αρνηθεί να μείνει με την κοπέλα που αγαπούσε, όμως δυσανασχετούσε και με την οικογένειά του για τις δικές του επιλογές. «Λες και η Μιμού κι η Τζίνα μπορούσαν να πάνε μόνες τους στην Αμερική...» γκρίνιαζε.

«Δεν είναι ανάγκη να πάμε, Σάλβο», του απάντησε η μητέρα του και το εννοούσε.

«Μιμού!» φώναξε η Τζίνα. «Τι θα έλεγε ο μπαμπάς;»

«Ο μπαμπάς... ο μπαμπάς! Αφού ήταν τόσο έξυπνος, πού είναι τώρα;»

Ήταν καλοκαίρι και η Τζίνα λαχταρούσε να δει μια ασυνήφιαστη μέρα. Τεντώθηκε στις μύτες των ποδιών της και

κοίταξε τον ορίζοντα, με τη λαχτάρα να αντικρίσει τον τόπο προς τον οποίο ταξίδευαν βδομάδες τώρα: το περίγραμμα μιας πόλης στον πλατύ κόλπο, που θα της έδινε μια μικρή ιδέα από τη ζωή που τους περίμενε στην άλλη γωνία. Τεντώθηκε και ζάρωσε το μέτωπο, προσπαθώντας να διαπεράσει την καλοκαιριάτικη ομίχλη, με την παλάμη της τεντωμένη για να μπορέσει να διακρίνει πιο καθαρά αυτό που φανταζόταν ως τη γοητεία μιας τεράστιας μητρόπολης όλο κίνηση, με καμινάδες να βγάζουν καπνούς, καράβια να πηγαινοέρχονται, πολιτισμό. Όμως δεν έβλεπε τίποτα πέρα από την πυκνή γκριζα ομίχλη και την ψυχοπλακωτική μελαγχολία. «Αχ, Σάλβο!» φώναξε, παρότι τα πάντα ήταν θολά. «Έλα να δεις!»

Ο Σάλβο δεν πήγε. Καθόταν σαν άδειο σακί πίσω της στο κατάστρωμα και κάπνιζε· το μπράτσο του αγκάλιαζε τη μαυροντυμένη μητέρα τους. Μόλις είχαν χάσει τον πατέρα τους. Ήταν πέντε αυτοί που λογάριάζαν να πάνε στην Αμερική εδώ κι εφτά χρόνια, αλλά ο μεγαλύτερος αδελφός της Τζίνα είχε σκοτωθεί σ' έναν καβγά με μαχαίρια πριν από έξι μήνες. Μια παρέα μεθυσμένων είχε αφηνιάσει, ο Αντόνιο βρέθηκε στη μέση, έγινε συμπλοκή με την αστυνομία, άνθρωποι τσαλαπατήθηκαν από τ' άλογα. Το μαχαίρι που τον σκότωσε δεν ήταν στρατιωτικό, αλλά κυνηγετικό. Λες και είχε σημασία – ο Αντόνιο ήταν νεκρός.

Μέσα σε λιγότερο από τρεις μήνες η καρδιά του μπαμπά σταμάτησε.

Εκείνος ήθελε να φύγουν από τότε που τα παιδιά ήταν μικρά, αλλά η Μιμού αρνιόταν. Δεν σκόπευε να πάει χωρίς χρήματα στην τσέπη τους. Για φαντάσου! Να πας στην Αμερική και να ξεκινήσεις μια καινούργια ζωή πανί με πανί. *Assurdo!* Δεν θα πήγαινε στην Αμερική σαν απένταρη χωριάτισσα. «Μα είμαστε απένταροι χωριάτες, Μιμού», είχε πει ο μέγας

Αλεσάντρο. Δεν επέμεινε περισσότερο, εξάλλου δεν είχε νόημα. Η μητέρα της Τζίνα δήλωσε ότι, όταν θα πήγαινε στην Αμερική, θα στεκόταν γερά στα δικά της πόδια και δεν θα σερνόταν τείνοντας την παλάμη για ελεημοσύνη. Ο μπαμπάς συμφώνησε. Όμως μετά πέθανε.

Μερικά από τα χρήματα που είχαν βάλει στην άκρη οι Αταβιάνο ξοδεύτηκαν για την κηδεία του Αλεσάντρο. Όμως η Μιμού είχε υποσχεθεί στον άντρα της ότι θα πήγαινε στην Αμερική οπωσδήποτε, κι έτσι, ένα μήνα αφού τον έθαψαν, δανείστηκαν ίσα-ίσα όσα χρειαζόνταν για τρεις κουκέτες τρίτης θέσης. Όταν η Τζίνα έλεγε «δανείστηκαν», εννοούσε έκλεψαν: η μεγαλύτερη αδελφή της μητέρας της πήρε τα χρήματα από το κλειδωμένο κουτί στην κουζίνα του τυφλού πατέρα τους, βάζοντας μέσα ένα σημείωμα που εκείνος δεν θα μπορούσε να διαβάσει, το οποίο έλεγε ότι το «χρέος» θα ξεπληρωνόταν όταν η Μιμού και τα παιδιά της θα ορθοποδούσαν στον καινούργιο τόπο.

Ο Σάλβο, ο μεσαίος, είχε πει στην Τζίνα, το μωρό, ότι ο Κόλπος της Μασαχουσέτης, που κατέληγε στο λιμάνι της Βοστόνης, ήταν εξίσου πλατύς με τον ωκεανό που τον τροφοδοτούσε. Μια τεράστια έκταση νερών που συνέρρεαν από τις τρεις γωνιές της υφηλίου, διάσπαρτη με επίπεδα, πράσινα, βραχώδη νησιά. Φάροι υψώνονταν πάνω στα βράχια. Η Τζίνα ανυπομονούσε να δει εκείνους τους φάρους, εκείνα τα νησιά. «Αυτό είναι το κακό, Τζίνα», είπε ο Σάλβο. «Δεν μπορείς. Οι φάροι υποτίθεται ότι σε οδηγούν, όμως δεν τους βλέπεις με αυτή την ομίχλη. Έτσι είναι πάντα. Δεν βλέπεις τίποτα, μέχρι που βρίσκεσαι μπροστά στα δολοφονικά βράχια. Όπως ακριβώς συμβαίνει και στη ζωή».

Η Τζίνα ζάρωσε τα φρύδια κι απομακρύνθηκε από τον αδελφό της, που έμοιαζε απόλυτα ικανοποιημένος από τον εαυτό του, λες και αυτό ακριβώς ήθελε. Κοιτούσε τη θάλασ-

σα και αναρωτιόταν ποια όργανα χρειάζονταν για να πλεύσεις σε τέτοια νερά, όταν δεν έβλεπες ούτε τρία μέτρα μπροστά σου – αν υπήρχαν, στ’ αλήθεια, τέτοια όργανα.

«Ας μην τσακιστούμε πάνω στα βράχια, κοντεύουμε να φτάσουμε», προσευχόταν. «Γίνεται;»

«Αν δεν βλέπεις πού πας; Δύσκολο!» Ο Σάλβο έκανε μια κοροϊδευτική γκριμάτσα. Ήταν πρώτος σε κάτι τέτοια. Είχε ένα πρόσωπο ιδανικό για μορφασμούς και κοροϊδίες.

Η Τζίνα απομακρύνθηκε από την πλώρη και πήγε στη γέφυρα να μιλήσει με τον υποπλοίαρχο που στεκόταν σαν άγαλμα στη μάσκα παρατηρώντας με ένα μονοκιάλι. Τι εντυπωσιακή αυτοσυγκέντρωση! Του ανέφερε τι της είχε πει ο αδελφός της και του ζήτησε να το διαψεύσει.

«Έχει δίκιο».

«Και γιατί τότε δεν τσακίζεται το πλοίο;»

Ο υποπλοίαρχος της έδειξε. Στο μπλε του χάρτη, κάτι μαύρα οβάλ σημάδια ήταν κυκλωμένα με κόκκινο. «Αυτά προσπαθούμε να αποφύγουμε».

«Πώς;»

«Πλέοντας μακριά από τα επικίνδυνα σημεία. Έχουμε χάρτη». Χτύπησε ανυπόμονα τα δάχτυλά του πάνω του.

Η Τζίνα έκανε να φύγει. «Κι αν δεν ξέρετε πού είναι ο κίνδυνος;» του φώναξε. «Κι αν δεν έχετε χάρτη;»

«Δεν ξεκινάς για ταξίδι αν δεν ξέρεις πού πας... καλά δεν λέω;» της αντιγύρισε εξυπνακίστικα.

Το καράβι φαινόταν να τραβάει ίσια, αν και δεν ήταν εύκολο να το καταλάβεις. Ο κόλπος ήταν ίδιος με τον ουρανό από πάνω του, σαν γρανίτης. Ο άνεμος σφύριζε και τα νερά ήταν ταραγμένα.

Η μητέρα της Τζίνα άρχισε πάλι να κάνει εμετό. Το ταξίδι τους περνούσε σχετικά ήρεμο – εκτός από τους εμετούς. Το στομάχι της Μιμού δεν άντεχε αυτά που ο Σάλβο και η

Τζίνα υπέμεναν χωρίς πρόβλημα. Κακό πράγμα να είσαι γέρος, σκεφτόταν η Τζίνα, καθώς της έφερε μια καθαρή πετσέτα και μια καινούργια χαρτοσακούλα. Αλλά, πάλι, η Μιμού ήταν πολύ γενναία, αφού ξεκινούσε για τη Δύση στα σαράντα πέντε της και με αμφίβολες προοπτικές.

«Δεν είναι σωστό να δείχνεις τόσο ενθουσιασμό», είπε ο Σάλβο στην Τζίνα, βλέποντάς τη να τρέχει στο κατάστρωμα, παίρνοντας βαθιές ανάσες θαλασσινού αέρα.

«Κι εσύ δεν είναι σωστό να μη δείχνεις κανέναν ενθουσιασμό», απάντησε εκείνη. «Τα πανιά είναι σηκωμένα και φουσκωμένα στον άνεμο, Σάλβο! Γιατί ξεκινήσαμε, αν είναι να φέρεσαι έτσι;»

«Αλήθεια, γιατί;» μουρμούρισε ο Σάλβο.

«Γιατί αυτό ήθελε ο μπαμπάς. Θες να πας κόντρα στη θέληση του πατέρα σου;»

«Δεν είναι αυτό που σχεδιάζαμε», απάντησε ο αδελφός της.

Η Τζίνα δεν ήθελε να παραδεχτεί στον κατσούφη Σάλβο ότι και ο δικός της ενθουσιασμός ξεθώριαζε τώρα που δεν μπορούσε να δει πού πήγαιναν. Το είχε φανταστεί διαφορετικά – να έχει ζωηρό ήλιο, αστραφτερά φώτα, ίσως ένα ηλιοβασίλεμα στον ορίζοντα, ψηλά κτίρια που θα την καλωσόριζαν, μια εντυπωσιακή πρόσκληση για μια νέα ζωή, ένα τολμηρό ταξίδι που θα τελείωνε μέσα σε ένα τοπίο όλο χρώμα. Δεν περίμενε γκριζα ομίχλη.

Έμεινε στο παραπέτο του καταστρώματος, αναζητώντας ένα σημάδι, λαχταρώντας ένα σημάδι.

Όπως είχε ονειρευτεί ο μπαμπάς, τα παιδιά του –όσα είχαν μείνει ζωντανά– θα έχτιζαν μια διαφορετική ζωή σε αυτή την απέραντη χώρα που ενέπνεε δέος. Ενώ η Μιμού μάζεψε δεκάρες, ο μπαμπάς δίδασκε τα παιδιά του να διαβάζουν για να μην είναι αναλφάβητα. Και μετά τους δίδαξε αγγλικά. Μακάρι να μην είχε πεθάνει. Τι να γίνει; Η Τζίνα ήξερε να

διαβάζει και μιλούσε λίγα αγγλικά. Τα σγουρά μαλλιά της είχαν μπλεχτεί εκεί όπου στεκόταν στην προσήνεμη μεριά της ανοιχτής θάλασσας. Η Μιμού τής είχε πει να τα δέσει, αλλά υπήρχε κάτι αναμφίβολα ελκυστικό στην εικόνα της, με εκείνο το γαλάζιο φόρεμά της, να στέκει σαν καλαμιά, με τα μακριά, ηλιοκαμένα μπράτσα της, πιασμένα απ' το κιγκλίδωμα, με τα σκουροκάστανα μαλλιά της να ανεμίζουν στο ψιλόβροχο και στην ομίχλη, σε ένα φόντο από γκριζό ατσάλι. Μακάρι να μπορούσε κάποιος να τη ζωγραφίσει έτσι όπως αναζητούσε την Αμερική, ενώ ο άνεμος παράσερνε τα μαλλιά της. Της άρεσε να φαντάζεται αυτή την εικόνα.

Ναι, μπορεί να τσακιστούμε στα βράχια, όπως προέβλεψε ο Σάλβο, αλλά έτσι θα στέκομαι τα τελευταία λεπτά μου: περήφανη κι ατρόμητη.

Η Τζίνα δεν πίστευε πραγματικά ότι θα τσακίζονταν. Πίστευε ότι ήταν αθάνατη, όπως εξάλλου όλοι οι νέοι.

Έπειτα από λίγο άρχισε να κρυώνει και πήγε να καθίσει με την οικογένειά της. Έμειναν κουβαριασμένοι όλοι μαζί, με τα χέρια στα γόνατα, η μητέρα της κρατώντας το ροζάριο και παιδεύοντας τις χάντρες του στα δάχτυλά της, με τα χείλη της να κουνιούνται βουβά στα λόγια τού «Χαίρε, Κεχαριτωμένη» και σε επικλήσεις προς τον Θεό. *Μαρία, πληγωμένος από το ξίφος του πόνου... Maria, trafitto dalla spada del dolore*. Η μητέρα της το είπε αρκετά δυνατά, ώστε να το ακούσει η Τζίνα και να απαντήσει μ' ένα «*pregate per noi*». Όμως η Τζίνα δεν είχε διάθεση για προσευχές. Έβγαλε ένα αχνό επιφώνημα αποδοκιμασίας χωρίς να πει τίποτα, και η μητέρα της απάντησε με ένα άλλο επιφώνημα αποδοκιμασίας, καθόλου αχνό, και πλησίασε τον Σάλβο, που έπιασε το χέρι της μητέρας του και επανέλαβε: «Προσευχήσου για μας».

«Σου φαίνεται να πενθεί, Σάλβο;» ρώτησε η Μιμού για την Τζίνα, παρόλο που εκείνη καθόταν δίπλα και μπορούσε να την ακούσει.

«Μα βέβαια, Μιμού. Απλώς το κρύβει. Κλαίει όταν δεν τη βλέπουμε».

«Αδύνατον!» φώναξε η Μιμού. «Όταν πενθείς, το καταλαβαίνουν όλοι. Δεν μπορείς να κρατήσεις τέτοιου είδους μυστικά».

Έπειτα από μια φευγαλέα ματιά που προσπέρασε τη μητέρα τους και στάθηκε στην Τζίνα, ο Σάλβο έμεινε επιδεικτικά σιωπηλός. Η Τζίνα καταλάβαινε ότι ο Σάλβο ήξερε καλά πόσα μυστικά μπορούσε να κρατήσει η αδελφή του. Είχε κρύψει τον πρώτο της έρωτα (ένας σωστός άθλος σε ένα χωριό όπου οι πάντες ήξεραν τους πάντες). Είχε κρύψει ότι ήπιε πολύ κρασί στο πανηγύρι της Παναγίας. Είχε κρύψει ότι δεν πήγαινε για εξομολόγηση κάθε βδομάδα. Παρίστανε ότι θα πήγαινε, αλλά τελικά δεν το έκανε. Δεν ήταν κι αυτό από μόνο του μια αμαρτία; Έκρυβε τους απαίσιους βαθμούς της. Έκρυβε ακόμα και ότι δεν ήξερε τόσο καλά αγγλικά όσο νόμιζε ο πατέρας τους. Παρίστανε ότι ήξερε καλύτερα!

Όλα όσα έπρεπε να κρατήσει η Τζίνα μυστικά έμεναν μυστικά. Όπως η αγωνία της αυτή τη στιγμή. Ανησυχούσε για την αντίθεση ανάμεσα στην προσδοκία για μια ηλιόλουστη άφιξή τους και στον τυφλό ωκεανό, τον οποίο διέσχιζε το καράβι. Πήγε να βρει και πάλι τον υποπλοίαρχο.

«Πόσο μακριά λέτε να είμαστε;» ρώτησε.

Της έδειξε. Ήταν σαν να έδειχνε το πηδάλιο που κρατούσε. «Οι αποβάθρες απέχουν λιγότερο από ένα χιλιόμετρο. Τι; Δεν μπορείς να δεις;»

Όταν έτρεξε να πει στη μητέρα και στον αδελφό της ότι κόντευαν να δέσουν, δεν την πίστεψαν. Και είχαν δίκιο, γιατί το πλοίο χρειάστηκε άλλες δύο ώρες να πιάσει στεριά. Ακόμα και κολυμπώντας θα πήγαινε πιο γρήγορα. Κόντευε να τρελαθεί από την ανυπομονησία και την πλήξη.

«Γιατί τόσο βιάση;» ρώτησε ο Σάλβο. «Πού σκοπεύεις να πας; Νομίζεις ότι θα γίνει κάτι σπουδαίο μόλις πατήσεις το

πόδι σου στη στεριά; Λες ν' αλλάξει όλη σου η ζωή τη στιγμή που θα κατέβεις απ' αυτό το πλοίο;»

Η Τζίνα αυτό ακριβώς πίστευε πριν από μια βδομάδα, κάπου κοντά στην Ισλανδία. Αλλά βλέποντας την αυστηρή έκφρασή του, είπε, «Μην είσαι τόσο ανάποδος, Σάλβο. Αν είσαι έτσι, δεν θα σε θέλει καμιά καλή Αμερικανίδα».

«Ποιος είπε ότι θέλω Αμερικανίδα;» Κάτι βλαστήμησε μέσα από τα δόντια του και μετά βιάστηκε να ζητήσει συγγνώμη από τη Μιμού. Ήταν συνήθως καλόβολος σε όλα του. Τίποτα δεν του χαλούσε το κέφι για πολλή ώρα. Η ωραία του εμφάνιση και ο χαρωπός χαρακτήρας του τού εξασφάλιζαν παρηγοριά, όταν τη χρειαζόταν. Αυτό το απόγευμα στέκονταν δίπλα-δίπλα στη μετζάνα και κοιτούσαν τους λιμενεργάτες που έδεναν το καράβι. Αν και ήταν τέσσερα χρόνια μικρότερή του, και μάλιστα κορίτσι, η Τζίνα είχε σχεδόν το ίδιο ύψος με τον Σάλβο. Στην πραγματικότητα, η Τζίνα ήταν ψηλότερη. Κανείς δεν ήξερε από πού είχε πάρει τέτοιο μπόι· οι γονείς και τ' αδέρφια της δεν ήταν ψηλοί. «Για κοιτάξτε», έλεγαν οι συγχωριανοί. «Δυο αδελφοί *piccolo*, κοντούληδες, και μια αδελφή *di altezza*, ψηλή». «Α, είναι επειδή έχουμε διαφορετικούς πατεράδες», τους απαντούσε η Τζίνα ενοχλημένη. Ο Σάλβο, αν τύχαινε να την ακούσει, της έριχνε σφαλιάρα. «Σκέψου τι λες για τη μάνα μας», τη μάλωνε κι έκανε το σταυρό του γι' αυτή την αναίδεια της Τζίνα.

Κεφάλαιο Δεύτερο

Οι γιοι της Επανάστασης

Η Μιμού αποβιβάστηκε κρατώντας το μπράτσο της Τζίνα. Ο Σάλβο έσπρωχνε ένα καροτσάκι φορτωμένο με τα τρία μπαούλα τους, το οποίο τραμπαλιζόταν στην αποβάθρα. Η Τζίνα τρέκλιζε αβέβαια έπειτα από τόσο καιρό στη θάλασσα.

Πέρασαν από το αντίσκηνο του ελέγχου υγείας, προτού τους επιτρέψουν να πατήσουν στη στεριά. Δεν υπήρχαν σιμπλιάρικα μάτια, ανεξήγητα εκζέματα, γυναίκες που να ταξιθεύουν μόνες, όλα τους τα χαρτιά ήταν εντάξει. Προχώρησαν αργά, σέρνοντας τα μπαούλα πίσω τους.

«Δεν νιώθω πολύ καλά», είπε η Μιμού. «Πού είμαστε;»

Η Τζίνα κοίταξε ολόγυρα για καμιά ένδειξη. «Σε ένα μέρος που το λένε Μεγάλη Αποβάθρα. Ή Αποβάθρα της Ελευθερίας», είπε δείχνοντας. Τα μαλλιά της ήταν δεμένα σε ένα σεμνό κότσο, όπως της είχε παραγγείλει η Μιμού.

«Απλώς είσαι ταραγμένη, Μιμού», είπε ο Σάλβο. «Κάθισε. Προσπάθησε να συνέλθεις».

«Είσαι ανόητος, Σαλβατόρε», είπε η μητέρα του.

«Δεν είμαι!»

Η Μιμού ήταν μια γεροδεμένη γυναίκα, ντυμένη απ' την κορφή ως τα νύχια με τα μαύρα της χηρείας. «Δεν στάθηκε

τίποτα στο στομάχι μου εδώ και έξι βδομάδες. Δεν είμαι διόλου ταραγμένη».

Κάθισαν όλοι να ξεκουραστούν σ' ένα τοιγάκι δίπλα στο νερό. Ήταν τόσο πολλοί αυτοί που είχαν κατέβει από το καράβι πριν απ' αυτούς, που σε όλα τα παγκάκια δίπλα στην προκυμιά κάθονταν άλλες οικογένειες. Η μητέρα προσευχόταν, ο αδελφός κι η αδελφή σκούπιζαν τα μέτωπά τους και αντάλλασσαν ματιές: Πού πάμε τώρα; Πού θα βρούμε λίγο νερό;

Είχε θόρυβο κι επικρατούσε χάος· ένα κοπάδι γλάροι φτερούγιζε από πάνω τους περιμένοντας φαγητό.

«Σενιόρα! Σενιόρ! Σενιορίτα!» Μια βροντερή ανδρική φωνή ακούστηκε από τα δεξιά τους. Γυρίζοντας προς το μέρος της, αντίκρισαν δύο χαμογελαστούς Αμερικανούς νεαρούς, ο ψηλότερος κρατούσε μια κανάτα με νερό και ψωμί, ο άλλος ένα ψάθινο πανέρι με κόκκινα γυαλιστερά μήλα και κάτι παράξενα πράγματα σαν μισοφέγγαρα, με κίτρινη χοντρή φλούδα.

«Σενιόρα!» φώναξε ξανά ο πιο κοντός και πιο φιλικός από τους δύο. Έβγαλε το ψάθι του και τους έκανε μια υπόκλιση, γυρίζοντας για να κοιτάξει την Τζίνα. Όταν σηκώθηκε, της χαμογέλασε πλατιά, τα καστανά του μάτια είχαν καρφωθεί πάνω της. Έμοιαζε ο πιο καλόκαρδος νεαρός του κόσμου. Το πρόσωπό του ήταν καθαρό, ήταν διαχυτικός, εξωστρεφής. «Φαίνεστε κουρασμένοι και διψασμένοι... σας παρακαλώ, επιτρέψτε μας να σας βοηθήσουμε, έχουμε νερό». Αφήνοντας κάτω το καλάθι του, άρπαξε επιδέξια την κανάτα από το σύντροφό του και γέμισε ένα μικρό μεταλλικό κύπελλο για να το δώσει στη Μιμού που καθόταν ακόμη στο τοιγάκι. «Ορίστε, πιείτε, σενιόρα. Έχουμε και λίγο ψωμί. Χάρι, πρόσφερε τους. Θα θέλατε μια μπανάνα;» Σήκωσε το καλάθι του και τις έδειξε στην Τζίνα. «Είναι ένα υπέροχο φρούτο από τη Νότια Αμερική, σύντομα θα υπάρχει σ' ολό-

κληρο τον κόσμο». Η Τζίνα ήθελε το μήλο, αλλά δεν της ήταν εύκολο να το φάει· δεν ήθελε να αρχίσουν να τρέχουν τα ζουμιά στο σαγόνι της, προσπαθούσε να φαίνεται κυρία. Ο Σάλβο, χωρίς να νοιάζεται για τα ζουμιά, άρπαξε το μήλο. Όλοι τους κοιτούσαν τις μπανάνες με μεγάλη δυσπιστία.

«Είμαι ο Μπεν Σο», είπε ο φιλικός νεαρός και χαμογέλασε. «Χαίρομαι πάρα πολύ που σας γνωρίζω».

Ο ψηλότερος νεαρός έκανε ένα βήμα μπροστά. «Θα θέλατε λίγο ψωμί; Ή μόνο νερό;» Ήταν αδύνατος, με ανάκατα μαλλιά, αλλά φορούσε ένα κομψό κοστούμι με γιλέκο και γραβάτα, αν και το κολλαρισμένο άσπρο πουκάμισο είχε βγει από το παντελόνι του και η μεταξωτή γραβάτα του ήταν στραβή. Ένα από τα χρυσά μανικετόκουμπά του κόντευε να πέσει. Ο πατέρας της Τζίνα θα τον συμπαθούσε – δεν ήταν φαντασμένος. Είχε έξυπνα, σοβαρά μάτια. Η Τζίνα αποφάσισε ότι ήταν ντροπαλός, κι αυτό μεμιάς της φάνηκε ελκυστικό. Την παρακολουθούσε ήρεμα, όχι φιλικά ούτε όμως και εχθρικά. Του χαμογέλασε –εκείνη δεν ήταν διόλου ντροπαλή– δείχνοντάς του τα άσπρα ιταλικά δόντια της, τα αστραφτερά μάτια της με το ανυπότακτο βλέμμα, το αναψοκοκκινισμένο πρόσωπό της.

«Λίγο ψωμί, ευχαριστώ», είπε στ' αγγλικά. «Γεια σας». Άπλωσε το χέρι. «Είμαι η Τζίνα».

«Είμαι ο Χάρολντ», είπε γέροντας μπροστά και απλώνοντας κι αυτός το χέρι. «Χάρι. Χαίρομαι για...»

Προτού να τελειώσει ή να την αγγίξει, ο Σάλβο χώθηκε ανάμεσά τους, γυρίζοντας την πλάτη προς την αδελφή του. «Σαλβατόρε Αταβιάνο», είπε σφίγγοντας το χέρι του Χάρι. «Ο μεγαλύτερος αδελφός της Τζίνα». Εκείνη, αφού δεν είχε άλλη επιλογή, αποτραβήχτηκε βγάζοντας έναν αποδοκιμαστικό ήχο καιτσιμπώντας τον *ridicolo* αδελφό της στην πλάτη.

«Θα ήθελα λίγο ψωμί, Σάλβο», είπε εκνευρισμένη. «Αν αυτό τουλάχιστον δεν σε πειράζει;»

Ο Σάλβο έκοψε ένα κομμάτι από το καρβέλι του Χάρι και της το έδωσε. Εκείνη το άρπαξε από τα χέρια του. «Από δω η μητέρα μας, η Μαρία», είπε στους δυο άνδρες. «Αλλά όλοι τη φωνάζουν Μιμού».

«Ακόμα και τα παιδιά της;» χαμογέλασε ο Μπεν.

«Κυρίως τα παιδιά της», είπε η Τζίνα, ρίχνοντας το βάρος της τότε στο ένα πόδι και τότε στο άλλο.

Ο Μπεν πρόσφερε λίγο ψωμί στη Μιμού. «Πού πηγαίνετε;» ρώτησε. «Μπορούμε να βοηθήσουμε εγώ κι ο Χάρι, θέλετε να σας πάμε κάπου; Μας περιμένει μια άμαξα».

Η Μιμού κούνησε ζωηρά το κεφάλι, χωρίς να κουνηθεί από το τοιγάκι όπου καθόταν. «Δεν μπορώ να περπατήσω, έχουν πρηστεί οι αστράγαλοί μου. Σάλβο, πες στους κυρίους ότι θα ήταν μεγάλη μας ευχαρίστηση να μας συνοδέψουν».

«Πρέπει να πάμε σε ένα σιδηροδρομικό σταθμό», είπε ο Σάλβο. «Πρέπει να φτάσουμε στο Λόρενς».

«Στο Λόρενς!» αναφώνησε ο Μπεν. «Και γιατί;»

Η Τζίνα άρχισε να μιλάει και να εξηγεί τη σημασία του Λόρενς, αλλά ο Σάλβο τη διέκοψε. «Εκεί πάμε. Τι σας ενδιαφέρει;»

Ο Μπεν ανασήκωσε τους ώμους ατάραχος. «Δεν μ' ενδιαφέρει», είπε. «*E niente...* δεν κάνει τίποτα. Απλώς προσπαθούσα να... χμμ... *aiutare*, να βοηθήσω». Τσακώνονταν μιλώντας σπαστά δυο γλώσσες.

«Θα μας βοηθήσετε αν μας δείξετε το σταθμό του τρένου», απάντησε ο Σάλβο.

«Εντάξει. Αλλά θα πρέπει να κοιμηθείτε στο σταθμό. Το τελευταίο τρένο ήταν στις τέσσερις». Ο Χάρι τον σκούνησε στην πλάτη και σήκωσε τα μάτια στον ουρανό. Ο Μπεν δεν του αντιγύρισε το βλέμμα. Όλοι κοίταξαν το ρολόι του

καμπαναριού. Τέσσερις και τέταρτο, έλεγε. Ο Σάλβο βλαστήμησε – όχι και τόσο χαμηλόφωνα.

«Να σας πω κάτι», έκανε ο Μπεν ζωηρά. «Φύγετε άριο. Απόψε μένετε σε ένα από τα διαμερίσματά μας». Κούνησε το κεφάλι του όταν είδε την έκφραση του Σάλβο. «Δωρεάν. Φιλοξενούμενοι μας».

«Και γιατί να το κάνετε αυτό;» ρώτησε καχύποπτα ο Σάλβο. «Τι έχετε να κερδίσετε;»

Ο Χάρι συνέχιζε να σκουντάει τον Μπεν στον ώμο σαν να ήθελε να τον κάνει να πάψει. Ο Μπεν παραμέρισε. «Χάρι, δεν πειράζει. Είναι μόνο για μια νύχτα». Χαμογέλασε στην Τζίνα που ήταν ακόμα μισοκρυμμένη πίσω απ' τον Σάλβο. «Ο φίλος μου κι εγώ διαχειριζόμαστε μερικά διαμερίσματα εδώ κοντά, σε μια αναπτυσσόμενη περιοχή γεμάτη Ιταλούς σαν κι εσάς. Νοικιάζουμε διαμερίσματα και μετά σας βοηθάμε να βρείτε δουλειές, σας δανειζουμε μερικά δολάρια».

Λίγο ακόμα να ζάρωνε τα μάτια ο Σάλβο και θα έκλειναν ολότελα. «Γιατί το κάνετε; Το κάνετε σαν... *carità*, φιλανθρωπία;»

«Λιγάκι, ναι».

«Δεν χρειαζόμαστε την *carità* σας», είπε ο Σάλβο. «Δεν είμαστε φτωχοί».

«Τότε δεν είναι φιλανθρωπία», είπε εξίσου αποφασιστικά ο Μπεν. «Όχι! Είναι ένα δάνειο. Σας δανειζουμε τα λεφτά και μας τα επιστρέφετε όταν βρείτε δουλειά».

«Δεν δανειζόμαστε λεφτά», είπε ο Σάλβο. «Και ποτέ από αγνώστους».

Ο Μπεν έδειχνε ηττημένος. Η Τζίνα τράβηξε το μανίκι του Σάλβο. Η ατμόσφαιρα ήταν ασφυκτική και όλοι είχαν γίνει μούσκεμα στον ιδρώτα. Ο ήλιος δεν έλαμπε, αλλά η ζέστη ήταν αποπνικτική κι ο αέρας ακίνητος. Στη θάλασσα είχε δροσιά, αεράκι. Τώρα ένιωθες λες και είχαν ανάψει όλοι

μαζί οι φούρνοι. Η Τζίνα δεν ήθελε να δείξει αμηχανία, όμως οι στάλες του ιδρώτα κυλούσαν στο μέτωπό της και μία έφτασε στο στόμα της. Την έγλειψε κλεφτά, προσπαθώντας να παραστήσει την αδιαφορή. Έπιασε το κεφάλτο, αλλά συνάμα απόμακρο βλέμμα του Χάρι. Οι δυο άνδρες φορούσαν κοστούμια – και τα δύο καλής ποιότητας. Όμως για κάποιο λόγο ο ατσούμπαλος Χάρι έμοιαζε σαν να είχε γεννηθεί με κοστούμι, ενώ στον περιποιημένο Μπεν φαινόταν δανεικό.

«Άσ' τους ήσυχους, Μπέντζι», είπε ο Χάρι, απομακρύνοντας το φίλο του. «Θα τα καταφέρουν». Έδειξε μια άλλη οικογένεια εκεί κοντά, πέντε-έξι άτομα που ξεκουράζονταν δίπλα στα υπάρχοντά τους. «Άς δοκιμάσουμε μ' αυτούς».

«Όχι!» Η Τζίνα στράφηκε ικετευτικά στη μητέρα της και αποδοκιμαστικά στον αδελφό της, τραβώντας τον και περνώντας μπροστά του. «Είναι μόνο για μια νύχτα, Σάλβο», ψιθύρισε. «Μην είσαι τόσο μυγιάγγιχτος». Συχνά του επιβαλλόταν με το ύψος της, αν οι περιστάσεις το απαιτούσαν. Και, ασφαλώς, τώρα το απαιτούσαν και με το παραπάνω. Αν ο Σάλβο έκανε το δικό του, αυτοί οι δύο ευγενικοί και καλοντυμένοι κύριοι θα βοηθούσαν κάποια άλλη οικογένεια.

Ο Σάλβο κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Όχι, Τζία. Ακόμα και μια νύχτα είναι πολύ. Δεν μπορούμε να τους ξεπληρώσουμε».

«Δεν χρειάζεται να μας ξεπληρώσετε», πετάχτηκε ο Μπεν ακούγοντάς τους. «Αλήθεια λέω. Το διαμέρισμα είναι επιπλωμένο και άδειο. Χρησιμοποιήστε το σαν δωμάτιο ξενοδοχείου. Αν θέλετε, μπορείτε να πληρώσετε για το φαγητό. Έτσι θα καλυφθεί το κόστος του δωματίου. Φαγητό και κρασί. Και αύριο πρωί μπορείτε να πάτε στο Λόρενς». Η έκφραση του Μπεν έλεγε, «Αν και δεν καταλαβαίνω γιατί να θέλετε να πάτε εκεί». Και η έκφραση του Σάλβο έλεγε, «Προ-

τιμώ να κοιμηθώ σαν μεθύστακας στο δρόμο, παρά να πάρω ένα απ' τα άδεια δωμάτιά σου».

Τελικά, η Μιμού τούς έβγαλε από το αδιέξοδο. «Σάλβο, η μητέρα σου είναι ξεθεωμένη. Πες ευχαριστώ στους δύο κύριους. Δεχόμαστε».

Η Τζίνα παραλίγο να χτυπήσει παλαμάκια από τη χαρά της. Δόξα τω Θεώ που η μητέρα της είχε πρακτικό μυαλό. Έξερε ότι ο Σάλβο δεν θα έκανε ποτέ πίσω· παραήταν περήφανος. Ποτέ δεν το κατάλαβε αυτό. Μήπως η ίδια δεν είχε περηφάνια; Φυσικά και είχε. Μόνο που δεν άφηνε μια ανόητη περηφάνια να γίνει εμπόδιο σε αυτό που πράγματι ήθελε. Και αυτό που ήθελε ήταν να δει τι πρόσφεραν οι δύο νεαροί στην οικογένειά της. «Είναι *peccato capitale* η περηφάνια, Σάλβο, θανάσιμο αμάρτημα», του ψιθύρισε στ' αυτί, ενώ έσπευδαν να βοηθήσουν τη μητέρα τους.

«Το ίδιο και η λαγνεία και η τεμπελιά, αδελφή», της αντιγύρισε.

«Η άμαξά μας σας περιμένει εκεί πέρα», είπε ο Μπεν στη Μιμού, πιάνοντάς της στοργικά τον αγκώνα και δείχνοντας προς την πέρα άκρη της Αποβάθρας της Ελευθερίας, προς την πόλη, όπου στέκονταν ακόμα αρκετές άμαξες περιμένοντας αγωγή. «Θα τα καταφέρετε να περπατήσετε;»

Η Μιμού χαμογέλασε στον Μπεν. Ο Σάλβο, που έβλεπε τα πάντα, απηύθυνε μια βλαστήμια στους ουρανούς. «Νεαρέ, διέσχισα έξι χιλιάδες χιλιόμετρα. Λες να με πειράξει να περπατήσω εκατό μέτρα; Πάμε. Περιμένε να πιαστώ από το μπράτσο σου».

Η Τζίνα προχωρούσε πίσω από τον Μπεν και τη Μιμού, σέρνοντας το μπαούλο της τρισευτυχισμένη. Ο Σάλβο έσερνε τις υπόλοιπες αποσκευές.

«Πού έμαθες να μιλάς ιταλικά, παιδί μου;» ρώτησε η Μιμού τον Μπεν.

«Α, λέξεις μόνο, από δω κι από κει, για να μας βοηθούν στη δουλειά μας. Οι περισσότεροι μετανάστες εδώ είναι Ιταλοί».

Τον κοίταζε επιδοκιμαστικά. «Είσαι καλός γιος για τη μάνα σου;» ρώτησε.

«Είμαι γιος», έκανε μια παραχώρηση ο Μπεν.

«Πρέπει να είναι περήφανη για σένα». Έριξε μια ματιά στην Τζίνα πίσω της, που περπατούσε δίπλα στον Χάρι, και συνοφρυώθηκε. «Εσείς οι δυο είστε αδέρφια;»

«Πνευματικά», είπε ο Μπεν.

Ο Σάλβο είχε καταφέρει όχι μόνο να σέρνει τα δύο μεγαλύτερα μπαούλα, αλλά και να προχωρά μπροστά απ' όλους, σαν να ήξερε πού πήγαινε.

«Ο αδελφός σου μας οδηγεί;» ρώτησε ο Χάρι ήρεμα την Τζίνα, ανασηκώνοντας τους ώμους. «Στο βασιλείο των τυφλών κυριαρχεί ο μονόφθαλμος».

Η Τζίνα δεν καλοκατάλαβε, αλλά δεν θα μπορούσε, ούτε γι' αστείο, να πει κάτι κακό για τον αδελφό της σε έναν ξένο. Προτού προλάβει να σκεφτεί να πει κάτι έξυπνο, η Μιμού άφησε τον Μπεν και της έγνεψε να πλησιάσει. «Τζίνα, έλα εδώ. Περπάτησε μαζί μου. Άσε τους άντρες να κουβαλήσουν τα πράγματα».

Η Τζίνα προχώρησε κι έπιασε τη Μιμού αγκαζέ, αφήνοντας τον Μπεν να οδηγήσει τον Σάλβο στη σωστή άμαξα.

«Η μητέρα σας είναι εξαιρετική γυναίκα», είπε ο Μπεν στον Σάλβο, σταματώντας δίπλα σε μια ψωραλέα γκριζα φοράδα.

Ο Σάλβο τον κοίταξε περιφρονητικά. Του μίλησε στα ιταλικά. «Προσπαθείς να καλοπιάσεις και τη μάνα μου τώρα;»

Ο Μπεν δεν κατάλαβε τα λόγια, αλλά έπιασε το πνεύμα. Ανασηκώνοντας ελαφρά το καπέλο του, έκοψε τις ευγένειες με τον Σάλβο κι έλυσε τα λουριά της ανοιχτής άμαξας. Η φο-

ράδα δεν φαινόταν ότι θα κατάφερνε να τα βγάλει πέρα με το βάρος των μπαούλων. Δεν φαινόταν καν ότι θα μπορούσε να αντέξει τη ζέστη του απογεύματος.

Όταν φόρτωσαν τις αποσκευές, η Μιμού και η Τζίνα ανέβηκαν και κάθισαν στην ανοιχτή άμαξα κοιτάζοντας προς το δρόμο, ενώ ο Μπεν και ο Σάλβο βολεύτηκαν στον απέναντι πάγκο και ο Χάρι σκαρφάλωσε στη θέση του αμαξάκι έπιασε τα γκέμια. Το ανοιχτόχρωμο άλογο ξεκίνησε, τα τινάγματα του παραλίγο να ρίξουν από την πίσω σχάρα τα προσεκτικά στοιβαγμένα και δεμένα μπαούλα. Ο Μπεν προειδοποίησε το φίλο του να είναι πιο προσεκτικός.

«Θα προσπαθήσω», είπε ο Χάρι, «αλλά πρώτη φορά πιάνω γκέμια στα χέρια μου».

Ο Μπεν καθησύχασε τη Μιμού. «Αστειεύεται. Χάρι, πάψε, τρομάξεις τις όμορφες επιβάτιδες μας». Ακόμα και η Μιμού χαμογέλασε κεφάλτα, ακούγοντας να την αποκαλούν *bellissima*. Ο Σάλβο έδειχνε έτοιμος να του ρίξει μπουνιά.

«Είναι μακριά;»

«Όχι πολύ μακριά. Αλλά είναι η ώρα του βραδινού φαγητού. Θα έχει πολλή κίνηση. Έχουμε κάπου δύο χιλιόμετρα απόσταση. Πάμε σε μια περιοχή της Βοστώνης που λέγεται Νορθ Εντ. Την έχετε ακουστά;»

«Εγώ όχι», είπε η Τζίνα. «Είναι ωραία εκεί;»

«Θα το δείτε και μόνη σας». Ο Μπεν τής χαμογέλασε. Εκείνη του ανταπέδωσε το χαμόγελο. Ο Σάλβο την αγριοκοίταξε. Η Τζίνα τού έβγαλε τη γλώσσα της.

«Γιατί λοιπόν στο Λόρενς;»

«Εκεί μένει η ξαδέρφη μας η Άντζελα», είπε ο Σάλβο τραβώντας την προσοχή του Μπεν στον ίδιο. «Μας περιμένει. Νομίζει ότι θα πάμε σήμερα. Θα μείνουμε μαζί της».

«Κι αυτή η Άντζελα θα σας βρει δουλειά;» ρώτησε ο Μπεν.

«Θα μας βρεις εσύ;»

«Φυσικά». Ο Μπεν κοίταξε την Τζίνα. «Τι σας αρέσει να κάνετε, δεσποινίς Αταβιάνο;»

«Να με λέτε Τζίνα, σας παρακαλώ». Χαμογέλασε. «Μ' αρέσει να κολυμπάω».

«Χμμ. Δεν ξέρω αν μπορώ να σας βρω μια κολυμβητική δουλειά», είπε. «Χάρι, τι λες;»

Ο Χάρι δεν είπε τίποτα και η Μιμού καθόταν με το καπέλο της κατεβασμένο πάνω στα βαριά βλέφαρά της, σαν να μην έβλεπε και να μην άκουγε τίποτα. Ξαφνικά, είπε στην Τζίνα στα ιταλικά, «Τζία, σκέψου τι όμορφα... σε λίγο θα γιορτάσουμε τα γενέθλιά σου στην καινούργια μας χώρα».

«Ναι, ωραία», απάντησε η Τζίνα, ξαφνιασμένη από την αλλαγή του θέματος, και άνοιξε το στόμα για να συνεχίσει να μιλάει με τον Μπεν για τα ενδιαφέροντα και τα χόμπι της, όπως να τρέχει, να φυτεύει λουλούδια, να φτιάχνει σάλτσα ντομάτα, νόστιμο ξεροψημένο ψωμί και, μερικές φορές, να τραγουδάει.

Τα μάτια της Μιμού άνοιξαν λιγάκι, ίσα για να δει τον Μπεν απέναντί τους και να βεβαιωθεί ότι την άκουγε. «Πρέπει να κάνουμε κάτι ιδιαίτερο για τα δέκατα πέμπτα γενέθλιά σου, σωστά;» είπε στην κόρη της. «Σάλβο, εσύ τι λες;»

«Σου φαίνεται να με νοιάζει, Μιμού;» είπε ο Σάλβο που, αν και εξαντλημένος, δεν άφηνε να του ξεφύγει τίποτα.

Όμως αυτός που πράγματι φάνηκε να τον νοιάζει εκείνη τη στιγμή ήταν ο Μπεν. Παρά τις δηλώσεις του ότι μιλούσε ελάχιστα ιταλικά, κατάφερε να καταλάβει το μόνο σημαντικό που είπε η Μιμού: την... πειραγμένη προς τα πάνω τρυφερή ηλικία της μοναχοκόρης της, αφού η Τζίνα ήταν μόνο *quattordici*, δεκατεσσάρων!

Τα κατεβασμένα του μούτρα μιλούσαν από μόνα τους. Πάνω από το κεφάλι του Μπεν οι λεπτοί ώμοι του Χάρι ανεβοκατέβαιναν σαν να γελούσε.

«Ε, ξέρετε, ναι... χμμ... συγγνώμη μια στιγμή», έκανε ο Μπεν και σηκώθηκε ξαφνικά. «Ο φίλος μου δεν ξέρει πού πάμε». Σκαρφάλωσε δίπλα στον Χάρι και πήρε τα γκέμια από τα χέρια του που, θαρρείς, τραντάζονταν απ' τα γέλια.

Η Τζίνα κατέβασε το μπονέ πάνω από τα μάτια της για να κρυφτεί από την απογοήτευση της φάτσας του Αμερικανού. Η Μιμού ήταν πολύ σπαστικιά. Πού το έβλεπε το κακό;

«Θα σου πω εγώ πού το βλέπω το κακό», ψιθύρισε η Μιμού, αλλά αρκετά δυνατά. «Είσαι πολύ μικρή για να τραβάς την προσοχή τους. Μ' ακούς; Εδώ δεν βρισκόμαστε στο Μπελπάσο, να τρέχεις ξυπόλητη στους χωματόδρομους με τ' άλλα παιδιά. Αυτοί είναι Αμερικανοί, είναι άντρες. Είναι μεγαλύτεροι κι από το μοναδικό πια αδελφό σου. Νομίζεις ότι αυτό ήθελε ο πατέρας σου για σένα, να φτιάξεις οικογένεια στα δεκατέσσερα μ' έναν εικοσάρη; *Troppo giovane... πολύ νέα!*»

«Μιμού! Τι οικογένεια; Απλώς μιλούσαμε!»

«Πώς λες ότι ξεκινούν όλα, βρε αφελέστατη; Νομίζεις ότι πάει κανείς κατευθείαν στα μωρά;»

«Μιμού!» έκανε μέσα απ' τα δόντια της καταντροπιασμένη η Τζίνα. «Δεν θέλω να το συζητήσω μαζί σου!»

«Σωστά, δεν υπάρχει άλλη συζήτηση. Κρατήσου μακριά!»

Αποτραβήχτηκε από τη μητέρα της και έγειρε μπροστά ν' ακούσει καλύτερα τι ψιθύριζαν μεταξύ τους ο Μπεν κι ο Χάρι. Όμως οι θόρυβοι της πόλης ήταν πολύ δυνατοί, οι οπλές πάνω στις πέτρες έκαναν πολύ κρότο και η Μιμού την τράβηξε πίσω και την κράτησε κοντά της.

«Σου είπα», έλεγε ο Χάρι στον Μπεν. «Σε προειδοποίησα. Μόλις την είδα από μακριά, θυμάσαι τι σου είπα;»

«Ναι, ναι. Μου είπες ότι είναι μεπλάς. Έκανες λάθος τότε και κάνεις λάθος και τώρα».

«Μπέντζαμιν, ξέρω απ' αυτά. Είναι μεπλάς».

«Δεν ξέρεις τίποτα πέρα από τις βλακείες που ρουφάς από τα άνοστα βιβλία σου, που δεν σου μαθαίνουν τίποτα για τη ζωή. Δεν ξέρεις να ζεις».

«Κι εσύ ξέρεις;»

«Ναι, ξέρω. Δεν είναι μπελάς. Είναι ζωή!»

Ο Χάρι ύψωσε το βλέμμα στον ουρανό. «Πόσο ανόητος είσαι! Πώς αλλιώς ορίζεις τον μπελά;»

«Σαν μια μοιραία γυναίκα», είπε ο Μπεν.

«Δώσ' της χρόνο, Μπέντζαμιν. Είναι μοιραίο κορίτσι. Άκου εκεί *quattordici!*»

Ο Μπεν, με τους ώμους του πεσμένους, αποτραβήχτηκε από τον Χάρι, που συνέχιζε να κοροϊδεύει.